

చుట్టూతా త్రిప్పి సంచి కనబడకుండా చాటున నింఛోపెట్టాడు. బారన్ తన అనుచరులతో వచ్చాడు. తోడేలేదైనా కనబడిందా అని మాట్రినుని అడిగాడు.

“లేదు, అది వట్టి జతులమారి జంతువు. ఇక్కడకు రాదు. అడవిలో ఎక్కడన్నా దాక్కునివుంటుంది.” అని రోడ్డు ప్రక్కగా నుంచుని ఏమీ ఎరగనట్టు జవాబిచ్చేడు. బారన్ మాట్రినువంక కోపంగా చూచాడు. “ఎవరైనా సరే అది తప్పించుకు పోవటానికి సహాయంచేస్తే దానికి తగ్గఫలం వాడు అనుభవించాల్సి వుంటుంది” దంటూ బారన్ చేతిలో కత్తి రులిపిస్తూ అన్నాడు.

వేటగాళ్ళ గుర్రాల పదధ్వని దూరాన గాలిలో కలసిపోవటం విన్న తోడేలు “మాట్రిక్, త్వరరగా నన్ను బయటికి తీయి. నాకేం

ఊపిరాడటం లేదు.” అని సంచిలోంచి అరిచింది. వెంటనే టంగ్ క్యూ గాడిదమీదనుంచి దిగి సంచిలోంచి తోడేలును తీసి దాని కట్లవిప్ప దీశాడు. దాని గాయాన్ని సాదరంగా నిమురుతూ “ఇంకా బాధగా వుందా.” అని అడిగాడు.

“అబ్బే, లేదు కొద్దిగా చీరుక పోయింది. నా ప్రాణాన్ని రక్షించావు. ఇంకోసహాయం కూడా చేసి పెడతావా?”

“నా శక్తికి మించనిది— ఏదైనా చేయడానికి నాకు సంతోషమే. నీకు తెలుసుగా, మేము మాట్రినులము. ఈ ప్రపంచాన్ని రక్షించగలిగేది ప్రేమసూత్ర మొక్కటే. నీకు నేనేం సహాయం చెయ్యాలో చెప్పి చేస్తాను.

“మంచిది, నాకు ఆకలి మండి పోతోంది” అంది అతనివంక ప్రక్క

చూపులు చూస్తూ.
“అవును?”

“మూడురోజుల్నించీ తింటానికి ఏమీ దొరకలేదు. నీవు తలచుకుంటే నిజంగా నన్ను రక్షించగలవు. నేను గనక ఇప్పుడు చచ్చి పోతే నా ప్రాణాన్ని వృధాగా రక్షించిన వాడవవు తావ్. నిన్నెందుకు తిననియ్యవ్? కొద్దిగా స్వార్థత్యాగం చెయ్యి. నీకు తెలుసుగా అంతకన్నా ఎక్కువ ఏమీ అడగటంలేదు”

టంగ్ క్యూకు ఎక్కడలేని భయం వచ్చింది. గజగజ వణికి పోతున్నాడు. తోడేలు కోరలు చాచి అతని మీదికి దూకింది. వెంటనే అతడు ప్రాణభీతితో గాడిద రెండో ప్రక్కకు పరుగెత్తాడు.

“వద్దు, చంపవద్దు, నన్ను చంప

★ కృతఘ్నతకు శాస్తి ★

తృప్త." అని అతడు అరిచాడు.

"ఎందుకని?"

"వద్దు, చంపవద్దు—నేను నీ ప్రాణాన్ని రక్షించాను."

ఒకరి నొకరు తరుముకుంటూ గాడిదకుట్టూ తిరగటం మొదలెట్టారు. గాడిదకిదంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది.

"ఇదిగో నువ్వు సరిగ్గా ప్రవర్తించు. మనం ఇట్లా వాదాలుపడి ఆఖరుకు ఏదో ఒకటి బలవంతంగా చెయ్యటానికి ప్రయత్నించడం బాగాలేదు. ఆఖరుకు నువ్వు నన్ను చీల్చుకులిన్నావనే. నువ్వుచేసేపని మంచిదని తోచడంలా నీకు. తర్వాత నీ అంతరాత్మ నిన్ను బాధిస్తుంది. అవునా? నన్ను తినేటపుడు నువ్వు మంచిపని చేస్తున్నావో చెడ్డపని చేస్తున్నావో తెలుసుకోవాలని లేదా?" అంటూ మాట్లాడుతూ గాడిద భుజాలమీదనుంచి తోడేలు నుద్దే శించి అన్నాడు.

"అయితే, నా కిప్పుడు ఆకలిగా వుంది. నీ వాదనతో నా తల దిమ్మెక్కిపోతోంది" అందితోడేలు రుసరుస లాడుతూ.

అయితే మరి మన వివాదం స్వాయ నమ్మతంగా పరిష్కారం చేసుకుందాం. ఆచారం ప్రకారం ముగ్గురి పెద్దల నడుగుదాం. నేను నీ ప్రాణాన్ని రక్షించాను. అందుకని నన్ను తినే హక్కు నీ కుందోలేదో. చెప్పమని అడుగుదాం.

"సరి సరి అట్లానే కానియ్యి, తలకాయనొప్పిగా అంత పొడుగున

చెప్పకు. దేవుడు మనుషుల్ని తోడేళ్లు తింటానికే సృష్టించాడని నా నమ్మకం. మీ జాతి కన్నా మా జాతి చాలా వుత్తమమైంది. నీవు పతితుడవు. నీ ప్రాణాల్ని రక్షించుకోలేవు" అంది తోడేలు.

వారు రోడ్డువెంబజే బయలుదేరారు. చీకటిపడుతోంది కాని ఎవరూ కనబడలేదు.

"ఇదిగో నాకు చాలా ఆకలిగా వుంది. నే నేమాత్రం ఆగలేను, అంది తోడేలు. ప్రక్కనున్న ఒక జీర్ణవృక్షాన్ని చూపుతూ,

"పద వాణ్ణి అడుగుదాం" అంది.

"ఏమిటి ఈ చెట్టునా? వాడికేం తెలుసు?"

"అడుగు, వాణే చెబుతాడు."

మాట్లాడుతూ విషయంగా చెట్టుకు వంగి నమస్కరించి, తన ప్రాణాన్ని కూడా లెక్కచెయ్యకుండా తను ఆ జంతువును ఎట్లా రక్షించిందని వేదించాడు. రక్షించిన నన్ను భక్షించటం స్వాయనమ్మతమో లేక కృతజ్ఞత తెలుపవలసిన విధమో విచారించండి" అన్నాడు.

బజ్జా మనే ధ్వనితో పెద్దగా చెట్లోంచి ఒక స్వరం విసవచ్చింది. "విన్నాను స్వామీ, విన్నాను. మీరు చెప్పినదంతా అర్థమయ్యింది. మీరు కృతజ్ఞతనిగూర్చి మాట్లాడుతున్నారు. ముందు నా కథనినండి. నేనో ఏప్రికాట్ వృక్షాన్ని తోటమాలి నాకు జీవంపోసినపుడు నేనో విత్తును మాత్రమే. సంవత్సరంలో

పుష్పించాను. మరి మూడేళ్ళలో కాయలు కాకాను. అయిదేళ్ళలో నా మ్రాను చేతి లావయ్యింది. పదేళ్ళలో చిన్న పిల్లవాడి పొట్టంత అయ్యింది. ఇప్పుడు నా వయస్సు రెండుదశాబ్దాలు. నా జీవితమంతా నా పళ్లతో తోటమాలిని అతని కుటుంబాన్ని పోషించాను. అతని న్నేహితుల్ని కూడా మేపాను. ఆఖరుకు నా పళ్లను మార్కెట్ కు తీసుకు వెళ్ళి అమ్మి లాభంగడించాడు. నేనిప్పుడు వృద్ధుడై య్యాను. ఇంక ఫలాలు ఇవ్వలేనని తెల్సుకున్నాడు. ఆకులన్నీ దులిపేశాడు. నా కొమ్మలు విరిచాడు. రంపంతో కోసి పొయ్యిలోకి వుపయోగించుకున్నాడు. అంతటితో సంతృప్తి పడలేదు. ముక్కలుగా కొట్టి చిత్రిక పడటానికి నన్ను కలపగా అమ్ముతాడని విన్నాను. మానవులు మా కొరకు నృజించిన జీవితమంటే ఇది. అటువంటపుడు నిన్నీ తోడేలు ఎందుకు తినకూడదు." అని చెట్టు తీర్పు ఇచ్చింది.

"స్వాయజీవత మా క్షామ తోంది" అని మహాదానందంతో తోడేలు టాంగ్ క్యూ మీద కురక బోయింది.

"ఒక్క నిమిషం ఆగు. ఇంకా మనం ఇద్దరితీర్పు వినాలి" అన్నాడు టాంగ్ క్యూ.

"నువ్వు చెప్పినట్లే కానియ్యి ఇవివరకటికంటే ఎంతమంచి వాసనవేస్తున్నావని చెప్పను" అని తోడేలు గుటకలు మింగుతూ అంది.

వారల్లా కొంతదూరం పోగానే జీవితమంటే విరక్తిచెందినట్టు కన

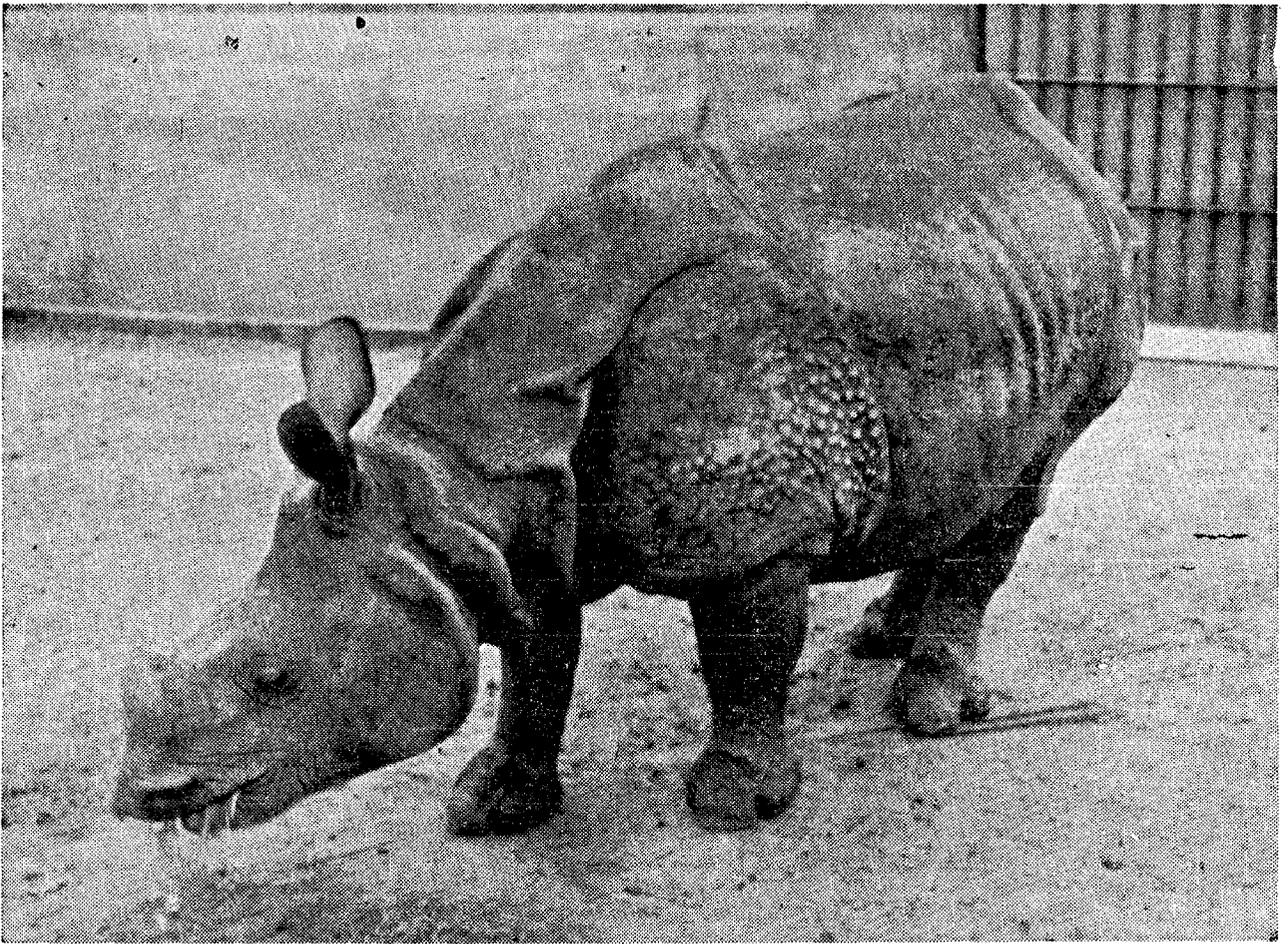
బడుతున్న ఒక దున్నపోతు కంచె కదురుగా నిలబడి కనిపించింది.

“వీడిని అడుగు-చూస్తాంటే జీవితంలో చాలా ఢక్కా మొక్కలు తిన్న ఘటంలా కనుపిస్తోంది” అంది తోడేలు.

మళ్ళీ మాట్టిను జరిగినదంతా నివేదించి న్యాయమైన తీర్పు చెప్పమన్నాడు. దున్నపోతు అతని వంక నీరసంగా చూచింది. అతనికి మనసులో నిరాశాభావం జనించింది. కాసేపు ఆలోచించి చెప్పటం మొదలెట్టింది “మంచిది. వృద్ధుడైన ఆ ఏప్రికాట్

వృక్షం చెప్పిందేదో అది సబలైనదే. చూడు నా వంక—వృద్ధాప్యం వచ్చింది, బక్కచిక్కి చావుకు సిద్ధంగావున్నాను. నన్ను నీవు నాయవ్వనంలో చూచివుండవలసింది. సంతలో నన్నొకరైతు తన పాలం పని చేయటానికి కొన్నాడు. మిగిలినవన్నీ ముసలివై పోతున్నాయి. నేనే ఎక్కువగా కష్టపడి పనిచేసేవాడిని. నేనంటే తన కెంతో ఇష్టమని చెప్పేవాడు మాయజమాని. బీడువారి తన భూమిని దున్ని నాగున పనికివచ్చేటట్లు చేసేవాడిని. ఊడ్చులపుడు బురదలో తెగతిరిగే

వాడిని. కోతలపుడు మిల్లులో పని చేసేవాడిని. ఎపుడూ భాళీగాకూ చోలేదు. ఒక్కడినే ఇద్దర ముగ్గురి పని చేసేవాడిని. నాశ్రమ ఫలితంగా రైతు సుఖజీవనంగా పేవాడు. అతని తిండి, గుడ్డా—అతను సంపాదించిన ప్రతిదైనా నానుండి వచ్చినవే. పడ్డ కొట్టుకు క్రొత్తగా చేర్చి ఇంకొక ఇల్లేశాడు. కొడుక్కి వెళ్ళిచేశాడు. ఇప్పుడు పెద్ద భూస్వామిలా చుట్టూ పిల్లాజెల్లతో హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. నేను ఇక్కడకు వచ్చినపుడు చూడవలసింది అతని స్థితి. మట్టిపాత్రలు, మూకుళ్ల

రి నా సి ర న్

ఫోటో: డి. రామలింగేశ్వరరావు, —మద్రాసు.

★ కృతఘ్నతకు శాస్తి ★

లోను తిశేవాళ్లు తిండి. ఇప్పుడు శుభ్రమైన జాడీలలో సారా ఎపుడూ అతని నేలమాళిగలో జాగ్రత్త చేయబడి వుంటుంది. నేను రైతు కుటుంబానికి చెయ్యండి మాత్రం నువ్వేం చేశావు ఈ తోడేలు కి? రైతుభార్య నిరుపయోగమని నలువైపున నున్న ముసలితనం కారణం చేత, చలికి గాలికి బాధపడుతూ నేను బయటవుండ వలసిందే. చూస్తున్నావుగా, ఇక్కడ ఎండలో వెచ్చదనానికి నించున్నాను. చీకటి పడితే ఏ కాకిని. నా కేమి విచారంలేదు. ప్రతివారు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ముసలివారవక తప్పదు. కాని నన్ను మా యజమానురాలు కనాయివాడికి అమ్మదలచినదని విన్నాను. జీవితమంటే ఇదే! కృతఘ్నతని గూర్చి మాట్లాడబోకు. ఈ తోడేలు నిన్నెందుకు భక్షించకూడదో చూద్దామంటే ఒక చిన్న కారణంకూడా కనబడటం లేదు.” ఇదీ ఆ దున్నపోతు తీర్పు.

తోడేలు మళ్లీ మొదట్లా కే చెయ్యబోయింది. కాని టంగ్ క్యూ “అవుడే కాదు. ఆగినదానివి ఇంత సేపూ ఎట్లానూ ఆగావు. మనవరతు ప్రకారం మూడో వాడుకూడా ఏం చెబుతాడో విందాం” అన్నాడు.

అంతలో వారు కర్ర ఊతగా నడచి వస్తున్న ఒక వృద్ధుడిని చూచారు. అతని పొడుగాటి గడ్డం చూస్తే అతనెవరో సన్యాసిలా గున్నాడు. ఆఖరుకు ఒకమాసపుడ్ని చూడ గలిగినందుకు టంగ్ క్యూ హృదయం ఆనందంతో నిండి

పోయింది. ఆముసలి వాని దగ్గరకు వరుగత్తు కొనిపోయి వారి వివాదాన్ని పరిష్కరించ వలసిందిగా కోరాడు. “నీ నోటి వెంబడి ఒక్క మాట నన్ను రక్షిస్తుంది, బాబాయి” అని దీనంగా ప్రార్థించాడు.

ఆ వృద్ధుడు వారి కథనం తా విన్నాడు.

“ఏమిటి, ప్రతిఫలం కృతఘ్నతా! ఈ మాట్లీనుకు నువ్వు చేసినదానికి ప్రతిఫలం పొందకపోవు. అమానుషంగా నిర్ణయగా నీ పట్టప్రవర్తించే కుమారుడొకడు నీ కోరోజున కలుగుతాడు. కృతఘ్నుడికి వృధాప్యంలో కృతఘ్నుడైన కొడుకే తగిన హుమానం ఫో ఇక్కడింది. లేకపోతే చంపుతా” అంటూ ఆ వృద్ధుడు తీక్షణంగా దాని వంక చూస్తూ అన్నాడు.

“కాని తమరునాకథను విసలేదు.” అని వాదించిందా జంతువు. “విసండి, ఈ మాట్లీను నన్ను కాళ్లు చేతులు కట్టి ఉపిరాడకుండా ఆ సంచిలో కుక్కాడు. చస్తానేమో అనుకున్నాను. ఆ సంచిలో ఎంత యాతన అనుభవించినానో ఆలోచించారా?” అంది.

“అట్లాగా, అయితే ఇతడు కూడా నిందాపాత్రుడే” అన్నాడ సన్యాసి. సమస్యమల్లీ తిరిగి మొదట కొచ్చింది.

“ఎవర్ని సమ్మాలో వినాలో కూడా తెలియటంలేదు నాకు. నువ్వేమో తోడేల్ని రక్షించావని చెబుతున్నావు. తోడేలేమో తన్ను బాధించావని చెబుతోంది. ఎవరిది

తప్పో ఎవరిది రైటో నిర్ణయించాలంటే ఒకటే మార్గం కనబడుతోంది. ప్రత్యక్షంగా జరిగింది చూడటమే! నిన్నతడు సంచిలో ఎంత బాధపెట్టాడో చూడాలి నేను!” అన్నాడు. “చూడు” అంటూ తోడేలు తన కాళ్లు శరీరంకట్టబడటానికి వచ్చుకొంది. మాట్లీను దానిని సంచిలో కుక్కాడు.

“నీ దగ్గర పడునైన బాకుందా” అని నెమ్మదిగా అడిగాడు సన్యాసి.

“ఆ” అన్నాడు టంగ్ క్యూ విభ్రాంతుడై.

“మంచిది?”

“నన్ను తోడేలుని చంపమని అంటం లేదుగదా! అవునా!

“నీయిష్టం, చంపినానరే, చచ్చినానరే— ఏమి నీతిపరుడివిరా నా తిండీ” అని సన్యాసి నవ్వుతూ అన్నాడు. అట్లా అంటూనే సంచిలోని తోడేలులోకి కత్తిని దింపటానికై టంగ్ క్యూకు సహాయం చేశాడు. అంతే దాంతో వేచి తీరిపోయింది.

(లిక్యూటాంగ్ ఇంగ్లీషులోకి అనువదించిన చెనీస్ కథకు మొ. యుగంధర చౌదరి అనువాదం) ★

పంచతంత్రం
బొమ్మల కథల వుస్తకం
మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)
కర్త: విశ్వాత్మల సరసింహమూర్తి
మీ కాపీ రిజర్వు చేసుకోండి.
ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
మద్రాసు-1.